

Dokument s plenarne sjednice

B9-0125/2024

5.2.2024

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o Russiagateu: navodi o ruskom upletanju u demokratske procese Europske unije
(2024/2548(RSP))

Pedro Marques, Gabriele Bischoff, Andreas Schieder, Raphaël Glucksmann, Tonino Picula, Domènec Ruiz Devesa
u ime Kluba zastupnika S&D-a

Rezolucija Europskog parlamenta o Russiagateu: navodi o ruskom upletanju u demokratske procese Europske unije (2024/2548(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, Ugovor o funkcioniranju Europske unije, Povelju Europske unije o temeljnim pravima, a posebno njezine članke 7., 8., 11., 12., 39., 40., 47. i 52., Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, a posebno njezine članke 8., 9., 10., 11., 13., 16. i 17., te Protokol uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, a posebno njegov članak 3.,
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 24. veljače 2022. te 30. i 31. svibnja 2022.,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća od 3. lipnja 2022. o izmjeni Odluke (ZVSP) 2014/2014 o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini¹,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 12. prosinca 2023. o obrani demokracije,
- uzimajući u obzir Komisijin prijedlog direktive o utvrđivanju usklađenih zahtjeva na unutarnjem tržištu u pogledu transparentnosti zastupanja interesa u ime trećih zemalja i o izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 (COM(2023)0637),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 3. prosinca 2020. o akcijskom planu za europsku demokraciju (COM(2020)0790),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. studenoga 2016. o strateškoj komunikaciji Europske unije za borbu protiv propagande koju protiv nje provode treće zemlje²,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. ožujka 2022. o vanjskom upletanju u sve demokratske procese u Europskoj uniji, uključujući dezinformiranje³,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 1. lipnja 2023. o vanjskom upletanju u sve demokratske procese u Europskoj uniji, uključujući dezinformiranje⁴,
- uzimajući u obzir svoje pitanje za usmeni odgovor upućeno Komisiji od 31. svibnja 2023. o integritetu i jačanju otpornosti izbora uoči europskih izbora 2024. (O-000018/2023),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. srpnja 2023. o preporukama za reformu pravila Europskog parlamenta o transparentnosti, integritetu, odgovornosti i borbi protiv

¹ SL L 153, 3.6. 2022., str. 128.

² SL C 224, 27.6.2018., str. 58.

³ SL C 347, 9.9.2022., str. 61.

⁴ SL C, C/2023/1226, 21.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1226/oj>.

korupcije⁵,

- uzimajući u obzir svoju odluku od 13. rujna 2023. o izmjenama Poslovnika Europskog parlamenta radi jačanja integriteta, neovisnosti i odgovornosti⁶,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da vanjsko upletanje predstavlja tešku povredu univerzalnih vrijednosti i načela na kojima se temelji Unija, primjerice ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti, solidarnosti, poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda, demokracije i vladavine prava;
 - B. budući da su širenje dezinformacija, hakiranje elektroničkih uređaja kandidata i kibernetički napadi na izbornu infrastrukturu, posebno iz Rusije, porasli na dosad nezabilježenu razinu;
 - C. budući da je Rusija primijenila nekoliko metoda upletanja, uključujući pokušaj oslabljivanja i podjele država članica EU-a, pokušaj utjecanja na europske političke stranke, uglavnom na krajnju desnicu, i pokušaj destabilizacije susjednih zemalja EU-a;
 - D. budući da Rusija već nekoliko godina provodi kampanje dezinformiranja u tradicionalnim medijima i platformama društvenih medija, kibernetičke napade te vrbovanje elita i napade, čime se također nastojalo pripremiti teren za agresiju na Ukrajinu;
 - E. budući da je nekoliko istraga pokazalo da je došlo do kršenja i zaobilaženja izbornih pravila, posebno postojećih odredbi o transparentnosti financiranja izborne kampanje, uz optužbe o tajnom financiranju iz trećih zemalja, posebno iz Rusije;
 - F. budući da je Europski parlament jedino tijelo među institucijama EU-a koje se izravno bira i koje predvodi političke rasprave EU-a o borbi protiv vanjskog upletanja, manipuliranja informacijama i hibridnih prijetnji u našim demokracijama, uključujući u institucijama EU-a; budući da su nedavni događaji istaknuli da je Parlament meta raznolikih i agresivnih kampanja inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama (FIMI);
 - G. budući da su najnoviji novinski izvori otkrili navode da je zastupnik u Europskom parlamentu radio u ime ruske Savezne sigurnosne službe (FSB); budući da postoje i druge tvrdnje i sumnje o još ruskih agenata u Europskom parlamentu;
 - H. budući da je 2024. ključna izborna godina i da će se nekoliko predsjedničkih, nacionalnih, lokalnih i regionalnih izbora održati u državama članicama, uz europske izbore koji će se održati od 6. do 9. lipnja;
 - I. budući da prema istraživanju Eurobarometra iz ožujka 2023. građani smatraju da su lažne i obmanjujuće informacije koje cirkuliraju na internetu, propaganda iz nedemokratskih inozemnih izvora i prikriveno vanjsko upletanje, među ostalim kroz financiranje domaćih aktera, jedan od glavnih izazova za naše demokratske sustave;

⁵ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0292.

⁶ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0316.

- J. budući da Rusija i dalje ima znatan utjecaj na zapadnom Balkanu, posebno u Srbiji i Republici Srpskoj, jednom od entiteta Bosne i Hercegovine, gdje ima moć upletanja u regionalne pokušaje pomirenja, integracije i reforme usmjerene na demokratizaciju;
- K. budući da strano financiranje političkih aktivnosti i političara unutar Europske unije prije i nakon 24. veljače 2022., posebno iz Rusije, i dalje izlazi na vidjelo i predstavlja rizik za integritet demokratskih procesa u državama članicama EU-a te zahtijeva temeljitu istragu;
- L. budući da su se broj napada inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama (FIMI) na institucije EU-a i nacionalne institucije povećao nakon početka ruske ratne agresije na Ukrajinu;
- M. budući da organizacije civilnog društva imaju ključnu ulogu u praćenju i sprečavanju povreda vladavine prava, da su ključne za izgradnju demokratske otpornosti iznutra i potporu zaštiti demokracije te podupiru borbu protiv povreda vladavine prava i aktivno pridonose poticanju vladavine prava, demokracije i temeljnih prava na terenu;
 - 1. izražava duboku zabrinutost zbog medijskih navoda koji proizlaze iz istraga latvijskih novina „The Insider”, u kojima je otkriveno da je jedan zastupnik u Europskom parlamentu radio u ime ruske Savezne sigurnosne službe (FSB);
 - 2. podsjeća na kontinuirano otkrivanje dokaza o ruskom uplitanju uoči svih velikih nacionalnih i europskih izbora, kako je istaknuto u završnim izvješćima njegovih posebnih odbora za vanjsko upletanje u sve demokratske procese u Europskoj uniji, uključujući dezinformiranje (INGE i INGE2);
 - 3. smatra da je nužno odmah provesti temeljitu unutarnju istragu kako bi se procijenili svi mogući slučajevi vanjskog upletanja Rusije i neprimjerenog ponašanja zastupnika u EP-u;
 - 4. poziva na to da se najviša razina političke i administrativne pozornosti posveti preporukama za reformu pravila Europskog parlamenta o transparentnosti, integritetu, odgovornosti i borbi protiv korupcije, donesenima 13. srpnja 2023., i potpunoj provedbi njegovih novih pravila o transparentnosti i integritetu, donesenima u rujnu 2023., kao i praćenju svih internih kodeksa ponašanja i odluka koje je odobrilo njegovo Predsjedništvo, posebno u pogledu interakcije s trećim zemljama;
 - 5. poziva sve europske institucije da povećaju svoje ambicije u pogledu provedbe europskog tijela za etička pitanja;
 - 6. smatra da su slobodni i pošteni izbori okosnica demokratskog procesa te stoga potiče institucije EU-a i države članice da poduzmu odlučne mjere kako bi osigurale da isključivo volja naroda bude temelj državne vlasti, bez vanjskog uplitanja zlonamjernih aktera, s posebnim naglaskom na pripremama za europske izbore koji će se održati od 6. do 9. lipnja 2024.;
 - 7. ističe da hibridno ratovanje i inozemno upletanje i manipuliranje informacijama nije samo vanjskopolitičko pitanje, već se njima zapravo ugrožavaju sami temelj naših demokracija; potiče europske institucije da usvoje trajni međusektorski pristup

učinkovitijoj borbi protiv inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama; smatra da upletanje u izbore u jednoj državi članici utječe na EU u cjelini jer može djelovati na sastav institucija EU-a; smatra da se nacionalna tijela ne mogu sama suočiti s tim prijetnjama, niti da se samoregulacijom privatnog sektora može sve riješiti; pozdravlja rad Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) na njezinu drugom izvješću o prijetnjama koje predstavlja inozemno upletanje i manipuliranje informacijama, objavljenom 23. siječnja 2024.;

8. ističe da je ruska agresija na Ukrajinu razotkrila razmjere inozemnih manipulacija informacijama i informacijskih prijetnji EU-u i njegovom neposrednom susjedstvu, odnosno zemljama zapadnog Balkana i Istočnog partnerstva, te stoga poziva EU i njegove susjedne zemlje da pojačaju suradnju u borbi protiv dezinformacija;
9. potvrđuje da velika većina država članica u potpunosti ili djelomično zabranjuje inozemne donacije političkim strankama i kandidatima; izražava zabrinutost zbog povezanosti Rusije s nekoliko političkih stranaka i političara u EU-u; podsjeća da su, čak i u slučaju kada zakon ograničava izvore političkog financiranja, ruski akteri pronašli načine za njegovo zaobilaznje i ponudili potporu svojim saveznicima uzimanjem zajmova u stranim bankama (kao što je slučaj stranke *National Front* 2016.), kupoprodajnim i komercijalnim ugovorima (prema navodima novina *Der Spiegel* i *Süddeutsche Zeitung* od 17. svibnja 2019. o stranci *FPÖ* i medijskih izvora *Buzzfeeds* i *L'Espresso* od 10. srpnja 2019. o stranci *Legia per Salvini premier*) te omogućavanjem financijskih aktivnosti (prema izvještajima britanskog tiska o kampanji *Leave.eu*);
10. duboko je zabrinut zbog dokaza da rusko uplitanje bilo prvenstveno usmjereno na antieuropske, ekstremističke i populističke kandidate; žali zbog činjenice da su kampanje inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama često usmjerene protiv određenih manjina i ranjivih skupina te napominje da ciljanje tih manjina služi široj svrsi potkopavanja privlačnosti demokratskih i ravnopravnih društava;
11. ustraje u svojoj predanosti daljnjem poduzimanju ozbiljnih i konkretnih reformi u Europskom parlamentu kako bi se poboljšao njegov integritet i transparentnost, pokazala nulta tolerancija prema korupciji i političkom uplitanju te zaštitila europska demokracija;
12. poziva tajništvo registra transparentnosti EU-a da zabrani sve subjekte koji imaju izravne ili neizravne odnose s vladom Rusije, u skladu s Odlukom Vijeća od 3. lipnja 2022. o mjerama ograničavanja⁷;
13. očekuje od Komisije i Vijeća da provedu paket mjera za obranu demokracije kako bi hitno poduzeli mjere i uklonili brojne rupe u zakonodavstvu EU-a o financiranju stranaka, pronašli obvezni regulatorni sustav za velike platforme i pojačali kiberobranu EU-a od mogućih napada na naš izborni sustav;
14. smatra da je hitno potrebno poboljšati i ažurirati alate za zaštitu integriteta izbora u digitalno doba kako bi se demokratski procesi zaštitili od novih oblika manipulacije trećih zemalja ili od privatnih interesa; poziva Komisiju da se pozabavi štetnim

⁷ SL L 153, 3.6. 2022., str. 128.

utjecajem koji bi nove tehnike utemeljene na umjetnoj inteligenciji mogle imati na izborni postupak i poziva na ažuriranje svojih postojećih obveza u pogledu transparentnosti političkog oglašavanja i suradnje među dionicima;

15. poziva Parlament da ojača kulturu sigurnosti unutar institucije; stoga poziva na obvezno, učinkovito i redovito osposobljavanje o sigurnosti, upletanju, etičkim standardima, poštovanju i integritetu za sve zastupnike u Europskom parlamentu i njihove urede te za cjelokupno osoblje Parlamenta, kako bi bili svjesni da su potencijalne mete stranih državnih i nedržavnih aktera; preporučuje odgovarajuću sigurnosnu provjeru za dužnosnike Parlamenta i osoblje klubova zastupnika te procjenu potrebe za sigurnosnom provjerom akreditiranih parlamentarnih asistenata koji se bave vanjskim poslovima, sigurnošću i obranom ili trgovinskim pitanjima; poziva nacionalna tijela da slijede postupke i zajednički vremenski okvir kad god se od njih zatraži da provedu sigurnosnu provjeru zastupnika u Europskom parlamentu i osoblja Parlamenta, kao i prilikom sigurnosnih provjera povezanih s institucijama EU-a; poziva službe Parlamenta da uspostave učinkovite sustave praćenja i nadzora za otkrivanje vanjskog upletanja, poštujući pritom slobodu mandata zastupnika u Europskom parlamentu;
16. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te vladama i parlamentima država članica.